

Roža Pečnik Kertel: Kat se šika

idrijsko narečje

Púpc je zbuolu, pa je bla negawa mama u strašanski zadríg. Učila je u lublanski šúl, pa ni blu takat na razpalaga nabenga, da bi namest ní učiu nín prjedmet. Paklicala je suoje starše, u Idarje, če bi paršl mal paahtat sujga unuka.

Múrn rečt, de se je star ata gaspút Kertel zla razweseliu uožne u Lublana, čeprau le s kurjera, se ispita za luksus tak ni jemu. Ka je biu še mlad, ni blu še skuorej nabjenga pljeha na cístah. Mislem, de je jemu líp primorski primk Kertel, kat na primer Kosovel, pa sa ga mu u Idari číst sfížl u Kertl, níkam pa nimšku.

Velikat je ríku: »Tolku lejt sòm že u Idriji, a po jdrsku se pej nejsòm navadu.« Píu je rís pa ajdauski šprah, ka smo mi pa idarsku taukl. Negawa ajdauska špraha je bla rís slišet dargač ad naše, a usi sma se je parwadl.

»U Ljubljano!« se je karajžnu adlúču star ata Kertel.

Žjena Anica se je níki cajta aharčwala, pa se je useglih skarajžla, ka se je spaunila, de imaje u Lublan velik finih štacun.

Papaudne, ka sta bla frej, sta se z Rudnika zapelala u centar místa. Kam drgam kat prút Modni hiš, sta je taparu ubrala.

»Wejš kej, en lejp dežni plašč ti bowa kupila, pa čeprau bi muogla po mejsti preglejdat še več trgovin,« ji je was u uognu gaùru Kristjan.

»Tà pa je ldi pa centru! Pa kak lpú húdje pa tretwàri, de se u temu dirndaju prau nabjedn na abrígne wate,« je bla vsa zadaúlna Anica.

»No, kej! Ko sòm bil mlòd, sòm žiu nejkej cajta u Trsti. Tòm se pa še lejbše uobnašaju.«

Prideta u Modna hiše, pa se píleta pa štejngah, ka gríje kar same u left. Ustàuta se pred reglmontlni, ka sa bli pa warst abejšeni pa štendari, kad ledíne swíče pazim z naših starmih stríh. Ačì waržeta na an líp swetlu siu montl. Nu ja, se kejšna druga farba je tut še lípa, pa sta se zapičla glih u tèga. Pa ga Anica prúba.

Prau nobl se agledùje pred špiglam, Kat bi bla u kejšnmu teatru, kíř špíglau na manka, pa še ablečen si takat kat se šika: »Nu, kwa prauš Kristjan, kak se ti zdi?«

Múrma parznat, de ni bla več glih manekenskiga fúrma. U mladih lítih je bla suha kat tarska, pa se je zmírej tla zredit. Nazadne ji je le ràtalu.

»Wejš kej, prau neč lepú ti na stoji, rokawi zadej dejlajo gúbe jn še trejbuh ti poudari.«

Murn rečt, de je biu Kristjan žnidar, kat se šika, ka je znàu sfúrmat taprawa ablíka še za trípfastga župana, pa tut za puklestga natàrje. Kat bi rjekl par nas, taprau mojstar, se sa mu ani tut tak praul.

Ka se Anica še en líp cajt pred špiglam abrače, pa se ji wit, de tut wana ni kàntet, kaj še de b zglídala kat manekenka, ablèčena u cujne za debíle.

Pa stúp číst h ní mlada predajauka. Našmirana pa ksihtu, de se je kar cedilu z ní, frizura je imíla tak wisuoka, kat bi se ji Aiffnau turn pasídu na glawa. Rís, de je bla mejhna, a useglíh ... zglída, de múda nardi ta suoje.

Ka misle predajauka, de sta dva stara, ka se na múda neč na spaznata, začne prau slàtku prepričàwat.

»O, gospa, kako vam lepo pristoja. Barva se vam podaja k obrazu, še lica vam poudarja. Tako mladostni izgledate v plaščku. Kot ulit vam je, tako rekoč kot ukrojen za vas. Ne poslušajte moža, nevoščljiv vam je, v plašču bi izgledali mnogo mlajši in marsikdo bi se še ozrl za vami.«
Anica an cajt glída, puol se ji pa zasmeye:

»Ah, gaspadična, a wíste kwa, če baste kdaj dabíla tacga mažá, ka bu tak fajn pa dúbar z wami pa tut z drugmi, kat je muj múž, si baste luohku useh pít parstau ablizlna na abeh ruokah, pa še na nuogah.«